

Sö 131, 281, **a serkl...** Sö 279. Jfr *a Ænglandi* Sö 46 (160), 166 (Sm 5, 27, 29, L 764, 1016, 1233, men **i:aklati** L 1239), **a lf:lanti** Sö 39, **o:lakbarpa lanti** Sö 65, **a:sahks:lanti** Sö 166, **a:kut:lanti** Sö 174 liksom också **a:lanti** Sö 338.

Senare delen av inskriften är, såsom redan nämnts, avfattad i metrisk form. Den utgör tre verspar i fornyrdeslag.

180. Harby, Kärnbo sn, Selebo hd.

Pl. 88. Pl. 14: B 1149.

Litteratur: B 1149, L 931. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, F 1 5: 2 och Monumenta Sudermanniae; O. Hermelin, Selebo härads fornlemningar, s. 72, 143.

Äldre avbildningar: Peringskiöld a. a. (och B 1149); Hermelin, a. a.; Brate (ATA).

Från Harby till Ärnäs prästgård leder en gångstig genom skogen. Straxt innan man passerar gränsen mellan ägorna, markerad av en gärdesgård, ligger invid högra sidan av stigen, när man kommer från Harbyhället, ett stort jordfast stenblock. På den lodräta sydvästra sidan av stenblocket finnas resterna av en svårt skadad runinskrift. På vänstra sidan synes omkr. 60 cm. av runslingan, på den högra omkr. 30 cm. Däremellan ett enkelt kors. — Ristningens plats finnes utmärkt å Geologiska kartbladet »Södertelge».

I *Ransakningarna* 1667—84 uppgives, att »emillan Kiärnbo Prästgårdh och Harby i Kärnbo Sochn finnes en stor sten påskrifwen». Peringskiöld tillägger, att inskriften har blivit »af Swediande fördärfwad». Tydligen var den redan vid slutet av 1600-talet till större delen avflagad, så att endast några få runor funnos kvar. Peringskiöld har endast iakttagit den vänstra runslingan, den högra upptäcktes av Hermelin och korset av Brate.

Inskrift:

r · li - - ai r · ilka · kup · hialbi
 5 10 15 20

r [let ræisa] -r Hælga. Guð hialpi

»... lät resa ... Helges ... Gud hjälpe ...»

Av 4 [t] finnes kvar endast något av v. bst, av 5 [r] nedersta spetsen av bst. För ett **litu** finnes knappast plats, och inskriften måste därför ha börjat med ett enda namn. Av ristningens allmänna utseende skulle man annars ha velat förmoda, att den börjat med flera namn. Av 20—21 **bi** finnes endast övre delen.

181. Helanda, Kärnbo sn, Selebo hd.

Pl. 191.

Litteratur: D 8vo 25; O. Hermelin, Selebo härads fornlemningar, s. 72, 141.

Runstensfragmentets ursprungliga plats är markerad på Geologiska kartbladet »Södertelge». Den var på Mariefreds s. k. Södra skog, invid själva gränsen mellan Kärnbo och Taxinge socknar, som tillika i äldre tid var gräns mellan Selebo och Öknebo härader, i det lilla hörn som gränsen bildar SÖ om det på generalstabsbladet utsatta men numera försvunna torpet Runsten. Ett 20-tal m. N om den nyanlagda landsvägen står invid en liten skogsväg ett rågångsröse, och 4 m. SV om detta var runstenens plats. Den äldre sträckningen av landsvägen gick straxt N

härom, och mitt för runstenens plats utgick en väg till Helanda. Inskriften var vänd mot söder. Några fornlämningar finnas ej i närheten, men troligen har en forntida väg gått fram förbi stenen. Om runstenar vid gränsen mellan härader se även Sö 292 och 298.

Redan då runstenen först omtalas av Dybeck, fanns endast en del av fotstycket kvar. Det övriga torde, förmodar Dybeck, vara nedlagt i landsvägsbanken.

Sedan 1930 förvaras fragmentet i Mariefreds kyrka.

Röd sandsten. Omkr. $1,20 \times 0,50$ m.

Inskrift:

kuþ · hielbi ·

5

Guð hiælpi

»Gud hjälpe . . .»

6 e har säker prick, är icke a eller o (Dybeck).

182. Läggesta, Kärnbo sn, Selebo hd.

Pl. 191.

Runstensfragment, funnet omkr. 1920 av telefonarbetare vid anläggning av en ledning, SÖ om vägskalet mellan landsvägen Södertälje-Strängnäs och den därifrån utgående vägen ned till Mariefred, på Marielunds (tidigare Läggesta) ägor. Förvaras nu i Mariefreds kyrka.

Röd sandsten.

Inskrift:

: sun : sin : uikik · ha

5

10

sun sinn Viking. H[ann]

». . . sin son Viking. Han . . .»

Mansnamnet *Vikingr* finnes även i Sö 54, 197 och 203 (de båda sistnämnda avse samma person). Dessutom finnes en trestavig form *Vikingi* Sö 269. Från uppländska inskrifter finnas 7 å 8 belägg, från småländska ett eller två (Sm 11 och 10), från västgötska ett (L 1326). Medeltida källor ha några få, spridda fall. Vanligare synes namnet ha varit i Norge.

183. Viggeby, Kärnbo sn, Selebo hd.

Pl. 88, 89. Pl. 7: B 738.

Litteratur: B 738, L 933. J. Bureus, F a 6 (Sudromanniæ n:r 6), F a 5 (n:r 509); Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, F 1 5: 2 och Mon. Sud.; O. Hermelin, Selebo härads fornlemningar, s. 72, 137, 159; F. Burman i Nova Acta R. Societatis Scientiarum Upsalensis, Vol. V (1792), s. 311.

Äldre avbildningar: Peringskiöld (F 1 5: 2, B 738); Hermelin a. a.; Brate (ATA).

Runstenen står omkring 200 m. Ö om Viggeby, invid vägen till Harby. Bakom stenen ligger ett gravfält med stensättningar och rösen, särskilt en stor rund hög rakt i S, Selebo härads största gravhög (Dybeck). Platsen är utmärkt å Geologiska kartbladet »Strengnäs».